

DECIZIE

08 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, în pricina civilă la cererea introductivă depusă de Întreprinderea Individuală „Steluța-Cerva” cu privire la intentarea procedurii simplificate a falimentului față de sine, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, prin care a fost repusă în termen Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni și respinsă contestația înaintată

c o n s t a t ă :

La 25 iulie 2014, ÎI „Steluța-Cerva” prin intermediul avocatului Aliona Ciocanu a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii simplificate a falimentului față de sine, invocând situația financiară dificilă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de ÎI „Steluța-Cerva” cu privire la intentarea procedurii simplificate a falimentului față de sine. A fost numit în calitate de administrator provizoriu ÎI „Coltun Elvira”, certificat de instruire profesională nr. 17 din 02 februarie 2008 și a fost fixat termenul de examinarea cererii introductive pentru data de 16 septembrie 2014, ora 09:00, în incinta Curții de Apel Bălți.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2014 a fost admisă cererea introductivă depusă de ÎI „Steluța-Cerva” privind intentarea procedurii simplificate a falimentului. A fost constată insolabilitatea debitorului și intentată procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea ÎI „Steluța-Cerva”.

A fost numit în calitate de lichidator a ÎI „Steluța-Cerva” – ÎI „Coltun Elvira”, și fixată ședința de validare a creanțelor pentru data de 05 decembrie 2014, ora 11:00.

La 28 noiembrie 2014 BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a depus cerere de admitere a creanțelor, solicitând validarea creanțelor garantate ale băncii față de ÎI „Steluța-Cerva” în sumă de 115 638,94 lei, includerea creanțelor validate a BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în tabelul creanțelor în rubrica creanțelor garantate și stabilirea cotei părți din imobil ce urmează a fi valorificată.

La 22 decembrie 2014 au fost validate creanțele în sumele recunoscute și acceptate de către lichidator, conform tabelului de validare a creanțelor, iar asupra creanțelor înaintate de IFS Bălți și BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, lichidatorul a depus obiecții.

La 24 decembrie 2014 BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a depus contestație, solicitând rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțelor garantate a creanței BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în sumă de 115 638,94 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015 a fost repusă în termen contestația BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și respinsă contestația înaintată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 24 decembrie 2014 împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului ÎI „Steluța-Cerva” privind rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțele garantate creanța BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în sumă de 115 638,94 lei.

La 13 februarie 2015, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a declarat recurs, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2015, solicitând casarea parțială încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă contestația depusă de către bancă, și validarea creanței la rubrica creanțe garantate.

În motivarea recursului, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a invocat că instanța de insolabilitate la emiterea încheierii contestate a examinat în mod arbitrar materialele pricinii și în concluzie a emis o încheiere ilegală.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul depus de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 13 februarie 2015, este declarat în termen.

Studiind materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare, din următoarele motive.

Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea primei instanțe din 02 februarie 2015, a fost repusă în termen contestația BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și respinsă contestația înaintată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 24 decembrie 2014 împotriva creanțelor validate a debitorului ÎI „Steluța-Cerva” cu rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțele garantate creanța BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în sumă de 115 638,94 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, constată că încheierea emisă de către instanța de insolabilitate este una

neîntemeiată, bazată pe aprecierea eronată a normelor materiale și a circumstanțelor de fapt.

Conform art. 76 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență.

Conform art. 140 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Conform art. 143 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

Conform art. 144 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

Din materialul probator se atestă că, la 22 decembrie 2014 au fost validate creanțele în sumele recunoscute și acceptate de către lichidator, conform tabelului de validare a creanțelor, iar asupra creanțelor înaintate de IFS Bălți și BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, lichidatorul a depus obiecții, astfel cu tabelul definitiv al creanțelor BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a făcut cunoștință la 22 decembrie 2014.

Mai mult, instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de insolvență în partea ce ține de repunerea în termen a contestației BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, în cazul în care ultima nu a fost notificată de către lichidator privind efectuarea definitivă a tabelului creanțelor.

Or, conform art. 145 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Însă, în partea respingerii contestației înaintate de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 24 decembrie 2014 împotriva creanțelor validate a debitorului ÎI „Steluța-Cerva” privind rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțele garantate a creanței BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în

sumă de 115 638,94 lei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de insolabilitate ca fiind una eronată.

Astfel, creanța înaintată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA spre a fi validată rezultă din contractul de credit nr. M/515427100 din 13 martie 2012, prin care a acordat Nataliei Proțiu un împrumut în sumă de 200 000 lei, cu termenul de scadență până la 13 martie 2017. În scopul asigurării rambursării creditului beneficiat de Natalia Proțiu debitorul ipotecar Proțiu Natalia, conform contractului de ipotecă nr. 2808 din 14 martie 2012 a ipotecat bunul imobil, apartamentul nr. 4, situat în mun. Bălți, str. Suceava 20, cu suprafața de 67,0 m.p., cu nr. cadastral 0300206.012.01.004.

Materialele cauzei mai denotă că, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice fondator al ÎI „Steluța-Cerva” este doar Proțiu Natalia.

Totodată, lichidatorul ÎI „Coltun Elvira” a inclus în masa debitoare a ÎI „Steluța-Cerva” bunurile ipotocate în favoarea Băncii, informînd Banca prin notificarea nr. 64-11 din 03 noiembrie 2014 în acest sens.

Conform art. 454 alin. (1) Cod civil, gajul este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care debitorul (debitorul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj.

Astfel, urmare a celor expuse instanța de recurs stabilește cu certitudine că debitorul ipotecar poartă răspundere față de creditorul gajist numai în mărimea valorii reale a bunului depus în ipotecă, însă la caz instanța de insolabilitate nu a ținut cont de faptul că a fost inclus un bun ipotecat în favoarea Băncii în masa debitoare a debitorului, iar ca consecință urma în mod prioritar să fie respectate și drepturile preferențiale ale creditorului ipotecar și de a include în tabelul definitiv al creanței datoria față de Bancă.

În acest context, nu sunt plauzibile argumentele instanței de insolabilitate că, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA deține un drept real față de bunul inclus în masa debitoare și are dreptul de a solicita separarea bunului din masa debitoare, deoarece acesta este un drept, dar nu o obligație a Băncii.

Mai mult ca atît, instanța de recurs consideră eronată și concluzia instanței de insolabilitate precum că, contractul de credit a fost încheiat între BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și Natalia Proțiu, ca persoană fizică, iar banca cu debitorul ÎI „Steluța-Cerva” nu au înregistrat careva relații juridice, care ar naște obligații de plată a contractului în cauză de către ÎI „Steluța-Cerva”.

Or, conform art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului.

Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptîndu-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Membrii familiei-posesori ai întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acestora cu întreg patrimoniul lor, exceptându-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Raportînd circumstanțele de fapt la norma supra citată, urmează a reține că, antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale, în speță Proțuic Natalia, poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile sale cu întreg patrimoniul întreprinderii individuale, care este inseparabil de bunurile sale personale.

În această ordine idei relevante sunt și prevederile art. 284 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia, patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive strîns legate între ele, aparținînd unor persoane fizice și juridice determinate.

Ca consecință odată cu includerea bunului personal al antreprenorului - posesor Proțuic Natalia în masa debitoare a ÎI „Steluța-Cerva” bun care este ipotecat în favoare Băncii, ca un activ al patrimoniului debitorului, administratorul insolabilității acceptă principiul inseparabilității bunurilor fondatorului întreprinderii individuale de cele ale ÎI „Steluța-Cerva”, astfel, administratorul insolabilității urma în mod obligatoriu să includă și datoriile care aparțin fondatorului întreprinderii individuale și anume Proțuic Natalia.

Astfel, Colegiul reține că, conform art. 2 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorii chirografari sunt: clasă de creditorii ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolabilitate și nu sunt asigurate prin garanții; creditorii garantați sunt: clasă de creditorii ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolabilitate și sunt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea.

Conform art. 50 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat, creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său, creditorului care are un drept de retenție, creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

Prin prisma normelor de drept enunțate supra, instanța de insolabilitate nejustificat a respins contestația înaintată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 24 decembrie 2014 împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului ÎI „Steluța-Cerva” privind rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțele garantate creanța BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în sumă de 115 638,94 lei, or acestea rezultă din contractul de credit nr. M/515427100 din 13 martie 2012, prin care BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a acordat Nataliei Proțuic un împrumut în sumă de 200 000 lei.

Urmare a celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA cu casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, prin care a fost repusă în termen contestația BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și respinsă contestația înaintată de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la 24 decembrie 2014 privind rectificarea

tabelului prin includerea la rubrica creanțele garantate creanța BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în sumă de 115 638,94 lei.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de cele indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 427 alin. 1) lit. b) și art. 428 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, în pricina civilă la cererea introductivă depusă de Întreprinderea Individuală „Steluța-Cerva” cu privire la intentarea procedurii simplificate a falimentului față de sine, în partea respingerii contestației înaintate de Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni la 24 decembrie 2014 privind rectificarea tabelului prin includerea la rubrica creanțe garantate creanța Băncii Comerciale „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni în sumă de 115 638,94 lei, cu remiterea în această parte la rejudecare în Curtea de Apel Bălți.

În rest încheierea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat